

Vejledende besvarelse til reksamensopgaven HD-erhvervsret 2021.

1. Der foreligger indledningsvist en aftaleretlig problemstilling, mere specifikt aftalers indgåelse. Det centrale i spørgsmålet går på, at de studerende skal forholde sig til, hvorvidt hjemmesiden skal betragtes som en opfordring til at gøre tilbud jf. AFTL § 9 eller om der foreligger et bindende tilbud jf. AFTL § 1, 1. pkt. Det oplyses i opgaven, at der til hjemmesiden er knyttet en købsfunktion (indkøbskurv), og at der er prisangivelser på varerne. Der er i sådanne tilfælde hjemmel i retspraksis for, at tilbuddet på hjemmesiden betragtes som et bindende tilbud.

Idet der således foreligger en bindende aftale som ikke opfyldes af sælger, skal tvisten herefter afgøres ud fra de køberetlige regler. Der foreligger et forbrugerkøb jf. KBL § 4a, stk. 1 mellem "Hennys Henrivende Rav" som sælger og Rie Rig som køber. Desuden må købet karakteriseres som et specieskøb jf. KBL § 3 modsætningsvis, idet købet vedrører ravklumpen "Rasmus" og således ikke kan opfyldes med andre varer end denne ene. Idet der foreligger en bindende aftale og sælger slet ikke er i stand til at levere varen, vil der indtræde misligholdelse i form af forsinkelse jf. KBL § 74. Dette giver Rie Rig adgang til, først og fremmest at kræve købesummen retur jf. KBL § 74, stk. 2, hvoraf følger, at køberen kan ophæve købet, hvis der foreligger forsinkelse, og forsinkelsen må anses for væsentlig. Idet Henny slet ikke kan levere "Rasmus" foreligger der en væsentlig forsinkelse og Henny skal således uden unødigt forsinkelse tilbagebetale alle beløb, der er betalt i henhold til aftalen jf. KBL § 74, stk. 3. Desuden kan Rie Rig kræve erstatning af "Hennys Henrivende Rav" jf. KBL § 23, som hjemler køber en adgang til at kræve erstatning medmindre sælger kan modbevise sin skyld. I opgaven oplyses det, at Henny selv kalkulerer med hvem af de to købere, det bedst kan betale sig at sælge varen til, og hun vil således ikke kunne løfte bevisbyrden for, at der intet er at bebrejde hende. Erstatningskravets størrelse bliver at fastsætte til den positive opfyldelsesinteresse og der kan evt. henvises til KBL § 25.

Såfremt de studerende anskuer problemstillingen som dobbeltsalg og løser den ud fra reglerne herom, vil det også være fuldt ud acceptabelt.

2. Tvisten mellem "Polles Perle" og "Som sendt fra himlen" på vegne af "Hennys Henrivende Rav" omhandler en køberetlig problemstilling. Der foreligger et handelskøb jf. KBL § 4, stk. 1 og købet har ligeledes karakter af et specieskøb. Dette giver sig selv i forhold til ravklumpen "Rasmus", men kan desuden fastslås i forhold til de 7 små ravklumper, idet køber har udvalgt disse 7 ravklumper. Det oplyses i opgaven, at Henny ikke får sendt hele ordren, idet 3 af de 7 små ravklumper bliver væk. Der foreligger således misligholdelse fra sælgers side og det er relevant at bemærke, er at problemstillingen til at starte med, må anskues som forsinkelse, idet Henny på følgesedlen angiver, at de manglende ravklumper vil blive eftersendt inden længe. Køber accepterer denne forsinkelse uden at hæve købet, men da det bliver klart for køber, at Henny slet ikke kan levere de resterende 3 ravklumper, indtræder der nu misligholdende i form af mangler. I den forbindelse er det et stort plus, hvis de studerende er opmærksomme på reglen i KBL § 50. Af denne bestemmelse følger, at såfremt den leverede mængde er for ringe, og køber må gå ud fra, at det de har fået, er ment til fuldstændig opfyldelsen af aftalen, så vil misligholdelsen skulle betragtes som en mangel. Polles Perle kan dermed påberåbe sig misligholdelsesbeføjelserne i KBL § 42. Det oplyses, at "Polles Perle" ønsker at ophæve købet, idet de forlanger købesummen retur. Der er adgang hertil, såfremt manglen må betegnes som væsentlig jf. KBL § 42, stk. 1, 2. pkt. Da samtlige ravklumper er nødvendige for at "Polles Perle" kan kreere det unikke halssmykke til kunden, samt at smykket skal være klar den følgende uge, må det anses som en væsentlig mangel, at Henny ikke har mulighed for at levere samtlige ravklumper. "Polles Perle" vil dermed have adgang til at hæve købet som helhed og kræve købesummen retur. Det næste "Polles Perle" forlanger er erstatning for den mistede fortjeneste på 7.000 kr. For at give køber adgang hertil skal det afgøres ud fra KBL § 42, stk. 2 om sælger kan pålægges et erstatningsansvar. Ifølge bestemmelsen kan køber kræve erstatning fra sælger, såfremt der er afgivet en tilsikring, sælger har udvist forsømmelse eller handlet svigagtig. Det fremgår af opgaven, at Henny på følgesedlen afgiver en garanti for, at de manglende ravklumper vil blive eftersendt inden længe, og da det slet ikke lykkes for Henny at finde ravklumperne, har hun således ikke levet op til sin tilsikring. "Polles Perle" vil således kunne kræve erstatning i form af den positive opfyldelsesinteresse, som indbefatter en mistet fortjeneste. Konklusionen for så vidt angår de 7.000 kr. bliver

dermed, at "Polles Perle" får medhold. Dette kan derimod ikke gøre sig gældende i forhold til deres sidste forlangende, som omhandler et erstatningskrav på 10.000 kr. for de bestillinger, de forventer fremtidigt at ville miste ved ikke at kunne opfylde den aktuelle aftale med den vanskelige kunde. En sådant krav må betragtes som for fjernt og de studerende skal dermed konkludere, at der ikke foreligger adækvans i forhold til et sådant krav og i princippet heller ikke et beviseligt indtrådt tab.

3. Problemstillingen mellem "Hennys Henrivende Rav" og "Magdas Montre" knytter sig også til en køberetlig problemstilling. Det skal derfor indledningsvist fastslås, at der er tale om et handelskøb jf. KBL § 4, stk. 1, idet begge parter handler i deres bedrift (Henny skal bruge monterne til udstilling af ravklumperne) og varen må karakteriseres som en genusvare jf. KBL § 3, idet købsaftalen blot vedrører 3 montre. Henny konstaterer på det tidspunkt monterne leveres, at de ikke lever op til de egenskaber de burde have, idet der mangler beslag og lyset ikke virker i en af monterne. Der foreligger således misligholdelse i form af mangler jf. KBL § 75 a analogt. Henny påberåber sig retten til at ophæve købet jf. KBL § 43, stk. 1, hvilket hun har adgang til, såfremt der foreligger en væsentlig mangel. Manglen må karakteriseres som væsentlig, idet monterne ikke kan anvendes til formålet, når der mangler beslag og lyset ikke virker, og Henny vil således som udgangspunkt kunne hæve købet. Dog gør Magda gældende, at hun vil komme forbi senest om søndagen og få afhjulpet manglerne, og hun påberåber sig således sin afhjælpningsret. Hjemlen herfor findes i KBL § 49, som fastslår, at sælger i handelskøb har adgang til at afhjælpe mangler ved varen, såfremt dette ikke medfører omkostninger eller ulempe for køberen (hvilket ikke er tilfældet – Magda vil selv komme forbi Henny), og såfremt det kan ske inden der indtræder forsinkelse jf. KBL § 21. I det nærværende tilfælde er der sket faktisk levering (om fredagen) før den aftalte levering (mandag senest kl. 14.00), og det indebærer, at sælgeren har indtil mandag kl. 14.00 til at forsøge at løse problemet med varen. Såfremt dette lykkes for Magda, må Henny acceptere dette, men lykkes det derimod ikke for Magda, at afhjælpe manglen inden, der indtræder forsinkelse, vil Henny således kunne hæve købet.

4. I nærværende sammenhæng er der ligeledes tale om en køberetlig tvist. Købet må betegnes som et handelskøb jf. KBL § 4, stk. 1, da Henny skal bruge pattegrisene til et grillparty i forbindelse med udstillingen og Kent Krogh er slagtermester og sælger således grisene indenfor sit erhverv. I forhold til definitionen af varen er det et stort plus, hvis de studerende bemærker, at købet starter ud som et genuskøb, idet der blot indgås aftale om køb af 2 halve pattegrise. Imidlertid sker der herefter koncentration, idet Kent oplyser Henny, at pattegrisene nu er sat til side til Henny i fryseboks BA 369. Derved overgår varen til at skulle karakteriseres som en speciesvare jf. KBL § 3 modsætningsvist. Selve problemstillingen går også på misligholdelse i form af mangler, idet grisene ved levering var delvis tøet op. De kan således ikke serveres til grillpartyet som planlagt og er således ikke anvendelige til deres formål og har i øvrigt heller ikke den holdbarhed mv som køberen havde rimelig grund til at forvente jf. KBL § 75 a, stk. 2 analogt. Henny forlanger at få sine penge retur – dvs. at hun påberåber sig adgangen til at ophæve købet jf. KBL § 42, stk. 1. Dette vil hun som udgangspunkt også have adgang til, idet manglen – det at pattegrisene er uspiselige – helt afgjort er en væsentlig mangel. Det der dog er det centrale at bemærke i denne kontekst, vedrører selve reklamationen. Det oplyses i opgaven, at Henny straks meddeler Kent, at han er i misligholdelse uden, at hun får uddybet nærmere. Det vil sige, at Henny får afgivet den neutrale reklamation jf. KBL § 52, stk. 1 rettidigt. Dog fremgår det af KBL § 52, stk. 2, at der i tilfælde hvor køberen ønsker at hæve købet, desuden skal afgives en specifik reklamation, hvor køber overfor sælger meddeler at man ønsker at gøre brug af hævebeføjelsen. Dette skal gøres uden ugrundet ophold, hvilket er 1 – 2 dage. Henny får imidlertid først meddelt Kent, at hun ønsker at ophæve købet tirsdag om eftermiddagen, hvorfor hun således får afgivet den specifikke reklamation for sent. Dette indebærer, at Henny således er afskåret fra at hæve købet og få sine penge tilbage, og hun må i stedet tage sig til takke med et afslag i købesummen, som Kent tilbyder hende.

Opgave 2

Spørgsmål 1: Samtlige tvister vedrører alle sammen erstatning udenfor kontrakt.

- a. Det oplyses, at skaden på Dennis' bil beløber sig til 10.000 kr., og at bilen både er ansvars- og kaskoforsikret i "Held i uheld". Dennis påstår, at skaden skal dækkes af Henny, men i og med at der er tegnet en kaskoforsikring, vil skaden i alle tilfælde i første omgang blive dækket heraf. Spørgsmålet er herefter, om selskabet kan gøre et regreskrav gældende jf. EAL § 22, stk. 1 mod Henny eller hendes ansvarsforsikring i "Altid på farten". Da Hennys bil holder stille, vil skaden ikke være omfattet af ansvarsforsikringen, da det følger af FÆL § 101, stk. 1, at det objektive ansvar kun omfatter skader, som køretøjet forvolder ved færdselsuheld. Bilen holder stille og kan således ikke som sådan forvolde et færdselsuheld. Dernæst skal det afgøres, om Dennis' forsikring kan rette et regreskrav mod Henny, hvilket må afgøres ud fra en vurdering af, om Henny har handlet culpøst. Det oplyses i opgaven, at Henny stod midt på vejen og vinkede Dennis ind til siden, og ud fra oplysningerne om at føret grundet tågen var meget dårligt, må det betragtes som en uforsigtig handling fra Hennys side. Handlingen må betegnes som simpel uagtsom, og er desuden årsag til skaden på Dennis' bil, og det må desuden anses for påregneligt, at en bil bliver påført en skade, hvis den påkører en person. Tabet opgøres til 10.000 kr. og kan dermed kræves betalt af Henny. Såfremt den studerende når frem til den modsatte konklusion – nemlig at Henny ikke har handlet culpøst, vil dette resultat også være acceptabelt, såfremt besvarelsen da løses korrekt ud fra denne betragtning.
- b. I forhold til skaden på Benny Birkes' bil oplyses det ligeledes, at bilen af arbejdsgiveren er ansvars- og kaskoforsikret. Det bliver således også bilens kaskoforsikring i "Lev Vel" der skal dække skaden på arbejdsbilen på de 5.000 kr. i første omgang. Det næste spørgsmål bliver da, om "Lev Vel" kan gøre et regreskrav jf. EAL § 22, stk. 1 gældende mod Hennys ansvarsforsikring i "Altid på farten". Da det fremgår af opgaven, at Hennys bil på dette tidspunkt bliver skubbet med håndkraft af Dennis, må bilen nu anses for at være i brug som trafikmiddel, og Hennys ansvarsforsikring vil således jf. FÆL § 101, stk. 1 skulle imødekomme regreskravet fra "Lev Vel". Det bliver i denne sammenhæng ikke relevant, at forholde sig til, at Benny er på arbejde, da Benny ikke har handlet culpøst. Det oplyses, at det var tåget, og det dermed vil være vanskeligt at spotte en bil uden lys på uoplyste skovveje, også selv om man kører efter forholdene. Henny anfører, at Dennis er skyld i skaden, idet han i stedet for at begynde at skubbe bilen, burde have sat en

advarselstrekant op. Heri må der gives Henny medhold, men i og med at der ikke rettes krav mod Dennis for skaden på Bennys arbejdsbil, forventes det ikke, at de studerende behandler denne del af problemstillingen.

- c. Skaden på Bennys Playboy solbriller er omfattet af Bennys indboforsikring. Han kan således ikke undgå at melde skaden hertil i første omgang. Det kan imidlertid ikke forlanges, at de studerende er vidende herom, men skulle den studerende alligevel nå frem hertil, skal det konstateres, at indboforsikringen da vil skulle erstatte solbrillerne med 2.500 kr., da det oplyses, at de er helt nye. Derefter vil indboforsikringen kunne gøre et regreskrav gældende mod Hennys ansvarsforsikring i "Altid på farten", som dækker på objektivt grundlag jf. FÆL § 101, stk. 1. Hvis den studerende derimod bortser fra den foreliggende indboforsikring, vil det skulle afgøres ud fra de grundlæggende erstatningsretlige betingelser, om Henny kan gøres ansvarlig for skaden på solbrillerne. Henny anfører, at påkørslen af træet, som forårsagede, at hendes bil ikke længere kunne køre, var et hædeligt uheld, og dette må man give hende medhold i. Særligt idet det oplyses, at føret var dårligt, og det således har været vanskeligt for hende at se træet på kørebanen. Skulle den studerende omvendt nå frem til, at Hennys påkørsel af træet måtte betragtes som en culpøs handling, vil kravet om adækvans ikke kunne siges at være opfyldt. Der kan dermed ikke gives Dennis medhold i erstatningskravet på de 2.500 kr. mod Henny.
- d. I forhold til skaden på Hennys bil oplyses det, at der ikke er tegnet en kaskoforsikring, hvorfor der således ikke er nogen forsikringsdækning på Hennys side. Idet skaden på højre side af bilen forårsages af Bennys påkørsel, er det dermed ansvarsforsikringen på arbejdsbilen i "Lev Vel" der dækker skaden på Hennys bil på objektivt grundlag jf. FÆL § 101, stk. 1. Ansvarsforsikringen hæfter direkte overfor Henny jf. FÆL § 108, stk. 1. Spørgsmålet herefter bliver om ansvarsforsikringen "Lev Vel" kan rette et regreskrav mod Dennis, da det er ham der skubber bilen. Dette beror på en culpavurdering, hvor det på den ene side kan anføres, at det er en uagtsom handling at skubbe en bil på en mørk landevej, men omvendt er det også særdeles farligt, at lade en bil uden lys stå midt på kørebanen. Det afgørende for besvarelsen vil således være, at de studerende ser problemet og foretager en drøftelse heraf.

- e. Henny forlanger erstatning af Dennis for svie og smerte forvoldt af påkørslen af hende. Det oplyses samtidigt, at Henny har en ulykkes- og sygeforsikring i "Frisk og Frejdig", som hun allerede havde fået udbetalt en forsikringssum fra. Som udgangspunkt vil man ikke kunne opnå dobbeltdækning for den samme skade, men idet der er tale om en ulykkes- og sygeforsikring, vil der i disse tilfælde godt kunne kræves erstatning fra skadevolder samtidig med, at man opnår en forsikringsudbetaling fra sin egen personforsikring. De studerende skal i den forbindelse henvise til EAL § 22, stk. 2. Kravet mod Dennis vil skulle dækkes af bilens ansvarsforsikring i "Held i uheld" jf. FÆL § 108, stk. 1, som dækker på objektivet grundlag jf. FÆL § 101, stk. 1.
- f. Som det sidste skal der tages stilling til det krav for skaden på fronten af Ford'en, som Henny retter mod sit eget forsikringselskab "Altid på farten". Det oplyses, at der er alene tegnet en ansvarsforsikring, og en sådan forsikring dækker kun den skade der forvoldes på andre, men ikke på forsikringstagerens eget køretøj. Henny skulle således have tegnet en kaskoforsikring, hvis hun skulle have adgang til at kræve skaden på hendes egen bil dækket. Konklusionen bliver dermed, at der ikke kan gives Henny medhold i denne påstand.